

12. 8. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kodifikace obchodního práva s primátem rozvojových zemí UNCITRAL

Komise pro mezinárodní obchodní právo OSN[1] (dále jen: „Komise“) je klíčovým orgánem Organizace spojených národů v oblasti práva mezinárodního obchodu. Cílem Komise jako takové je celosvětová reforma a restrukturalizace obchodního práva, o kterou se již Komise čtyřicátým rokem zasazuje a sleduje všeobecnou modernizaci a harmonizaci obchodně právních norem a mezinárodního obchodu napříč světovým korporátním spektrem.

UNCITRAL se v této oblasti snaží formulovat moderní, spravedlivá a harmonizovaná pravidla s úmyslem zefektivnění mezinárodního obchodu, možností navýšení příležitostí k formování mezinárodních obchodních styků a stanovení pravidel mezinárodních obchodních transakcí.[2] Komise zřídila interně šest pracovních skupin,[3] a to za účelem intenzivních příprav jednotlivých tematických okruhů agendy, jejímž zpracováním je Komise pověřena, přičemž každá pracovní skupina sestává ze zástupců všech členských států UNCITRAL.

Níže se budeme věnovat výstupům z jednání pracovní skupiny I[4] (dále jen: „WGI“), jejímž primárním úkolem v rozsahu uděleného mandátu je právní úprava korporátního práva se zaměřením na podnikatelské subjekty, zvláště mikro, malé a střední podniky. WGI je velice mladou pracovní skupinou, jejíž zasedání se po samotném ustavení uskutečnilo pouze dvakrát. Nutno podotknout očividnou snahu WGI o progresivní úsilí směřující k naplnění uděleného mandátu. Pracovní skupina v korelaci se svým posláním a povinností pozitivních pracovních závěrů byla vystavena nekompletnímu zápisu z prvního jednání WGI, a současně německému návrhu mezinárodní právní úpravy, který za podpory Francie a Ruska odpovídá evropským standardům obchodního práva. Členské státy UNCITRAL však disponují nad míru odlišnými vlastnostmi a národními zájmy nikoli permanentně slučitelnými s cíli předloženými mezinárodním společenstvím. Pracovní skupina diskutovala a v závěru se usnesla na následujících bodech **formování obchodní entity**:

- 1. Počet členů při založení entity
- 2. Obchodní registrace
- 3. Informace, které musí obsahovat zakládací dokument

Počet členů

Již v průběhu prvotních jednání se členské státy shodly na postupu a *minori ad maius*, respektive postupovaly ve tvorbě právního základu dle ujednaného procesu „*think small first*“. WGI použila na návrh Sekretariátu obecnější pojem „obchodní entity“, a to z důvodů klamavého označení „společnost“, který může evokovat nadnárodní korporaci, přičemž takový závěr je v případě WGI zcela nepřijatelný. Pracovní skupina se v souvislosti se svými předchozími závěry usnesla, že zakládací listina by v případě jednoduché obchodní entity měla umožňovat založení takové entity s minimálně jednou osobou resp. členem, na jejímž základě lze vybudovat a maximalizovat počet členů entity a její komplexní rozšíření. WGI taktéž považuje za důležité snížit zakládající náklady a transakční poplatky jednoduché obchodní entity, s úmyslem zvýšit její možnou konkurenceschopnost na trhu následované usnadněním růstu, a *contrario* nelze vyžadovat dodržování komplexních pravidel pro obchodní entity s masivní členskou základnou. V průběhu zasedání zazněly poznámky

zahrnující segreganční teze v určitých právních systémech, míněno oddělení jmění entity od osob jejích členů, a tudíž zánik nutnosti vytváření obchodní entity bez právní osobnosti. Bylo zjištěno, že tako závěr by dovolil malým podnikatelům využít možností omezeného ručení bez nutnosti inkorporace.

Obchodní registrace

Otázka registrace obchodní entity je otázkou velice palčivou, a to zejména v očích členských států, které vysoce dbají na ochranu svých údajů zastoupenou nevolí rozšiřovat dané informace na úrovni světového spektra. WGI dala podnět Sekretariátu, obsahem kterého byla kompletní analýza možných postupů řešení, avšak v závěru došlo ke shodě na širší diskuzi v oblasti registrace a zdržení se ukvapených závěrů. Názorové proudy se na jedné straně přiklonily k potencionální elektronické registraci a tvorbě registračního systému, který by veškerá data zaznamenával. Členské státy však vzaly v potaz, že nikoli jejich absolutní většina disponuje infrastrukturou nezbytnou pro zřízení registračního systému v elektronické podobě, a tudíž návrh pro futuro odsunuly.

Informace, které musí obsahovat zakládací dokument

V souvislosti s předchozím zasedáním samotné Komise přijaly státy opatření zajišťující větší míru transparentnosti. Po vzájemné diskuzi tak nutno zdůraznit, že obsah zakládajícího dokumentu obchodní entity korelující se zásadou transparentnosti musí být v souladu s informacemi, které jsou veřejně přístupné, a tudíž je lze předat veřejné moci. WGI trvá na tom, že zakládající dokument by neměl obsahovat pouze název entity, její sídlo, jména a bydliště zakladatelů entity a členů statutárního orgánu.[5] Avšak zakládající dokument by měl zahrnovat údaje o osobách nadaných oprávněními entity zastupovat a jinak za ni právně jednat, zejména entitu právně zavazovat navenek. Pracovní skupina nicméně v závěru většinově podpořila minimální byrokratizaci registračního postupu s omezením pouze na minimální požadavky, a tudíž nepokládá za nutné, aby veškeré informace byly zmíněny v zakládajícím dokumentu.[6]

Autor hodnotí závěry pracovní skupiny jako úspěšné. Mezinárodní společenství dává členským státům prostor pro nadnárodní diskuzi v rámci mezinárodního fóra. Intenzita spolupráce je značná a za takovou lze považovat i vůli států. Problémem je však samotná různorodost a kulturní diverzita subjektů mezinárodního práva, které na prvním místě chrání své vlastní zájmy a zájmy svých občanů, mluvíme-li o členských státech. Konečná zpráva z jednání je nad míru uspokojivá. Nyní nezbývá než vyčkávat zasedání samotné Komise, popřípadě dalšího jednání pracovní skupiny s očekávaným návrhem modelového práva či tzv. legal guide pro rozvojové státy UNCITRAL.

Jiří Bálek,

student Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

e-mail: jiri.balek@icloud.com

[1] United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL)

[2] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Working Group

[4] Working Group I - Micro, Small and Medium-sized Enterprises

[5] orgán vykonávající řídicí funkci obchodní entity

[6] Report of Working Group I (MSMEs) on the work of its twenty-fourth session. [online]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)